

besedilo Mitko Ivanovski | foto Mitko Ivanovski

YACHT SHOW 2011

MONACO

Navtični sejem v Monaku velja za najbolj dragega, tako po plovilih, ki so razstavljena, po poslih, ki se sklonejo, in po denarnicah ljudi, ki se med barkami sprehajajo. Ena od značilnosti letošnjega sejma je tudi briljiranje naših ljudi, kot so oblikovalci Jure Bukavec in Dan Lenard, jahta soraya, pohištvo Bobič, Marmor Hotavlje, Aleksander Mohorko, pa še kdo bi se našel.

Na vseh področjih veljajo nepisana pravila, kdo je na vrhu, pa najsi bodo to obleke, parfumi, ure ali avtomobili in med plovili za zabavo je to Monako. Že dvaindvajseti so glavni igralci na tem milijonskem igrišču pokazali svoje nove igrače. Seveda je zunanja kulisa Monaka prava in kot ustvarjena za to - majhna kneževina, majhni davki in prisilovično dogajanje skozi vse leto so odlična oaza bogatih ljudi. Zadnja štiri leta govorimo o globoki gospodarski krizi v svetu, o popolnoma ustavljeni prodaji plovil za »običajne« kupce. A to ne velja za Monako. Samo letos je Feadship do 1. 9. dobavil kupcem 450 metrov jaht (točno ste prebrali - 450 metrov merijo v dolžino vse te jahte, ki jih je ta legendarna nizozemska ladjedelnica dobavila kupcem). Na tem sejmu ne srečate princessov, sunseekerjev, azimutov, ferretijev, če samo omenim ta imena med običajnimi jahtami. Tu so glavni

igralci nemški Lürssen, nizozemski Feadship, nizozemski Oceanco, italijanski Benetti, pa zopet italijanski Perini, pa nizozemski Royal Huisman. To so imena, ki jih bolj poredko srečamo in jih običajni smrtniki komaj poznajo, toda v Monaku vsi vedo zanje, saj so zgradili jahte najvišje uvrščenih oseb po Forbesovi lestvici.

Na tem sejmu je vse nenavadno in neobičajno. Začnimo pri vstopnici. Ta stane 65 evrov za ogled plovil skozi ves dan, vsi zaprti prostori ali, boljše rečeno, šotori so klimatizirani. Tu ne boste srečali razstavnih prostorov, večjih kot 30 kvadratnih metrov, pa naj gre za prej omenjene ladjedelnice ali za kogar drugega. Razstavljalci se ne rabijo bahati in predstavljati, ker jih vsi poznajo. Zato pa so vsi zelo prijazni in takoj voljni dati vse informacije, sploh če imate okoli vratu obesek VIP ali Captain ta in ta, in vas celo pridejo iskat s pomožnim čolnom ali helikopterjem. Na-

sploh je atmosfera zelo sproščena in nič kaj formalna, celo toliko, da Peter Lürssen hodi po jahtah bos brez nogavic, ali pa ti eden od lastnikov Feadshipa osebno razkaže njihovo jahto na sejmu. Skoraj vsi brez izjeme, razen brezhibno oblečenih posadk jaht, so tako skromno oblečeni, da pomisliš, če niso morda zgrešili mesta opoldanskega klepeta s prijatelji. Edino znamenje, po katerem jih ločiš, so debele zlate ure Rolex na rokah in morda kakšna verižica okoli vratu.

Sto dragocenih igračk na ogled

Letošnja razstava v legendarni marini Port Hercules se je hvalila s 100 jahtami, od katerih je bilo kar 32 z letnico izdelave 2011, torej deviško nove, 8 z letnico izdelave 2010 in kar 32 jaht daljših od 50 metrov. Takšnih z dolžino do 49,99 metrov (zaradi predpisov SOLAS) pa je kar 10. Zelo težko je oceniti vrednost, toda eden od znanih brokerjev je takole na oko navrgel, da je bilo tiste štiri dneve v Monaku vsaj 2.500 milijonov evrov zasidranih v marini. Samo, če seštejemo najdaljše jahte na sejmu, 85,47-metrskega oceanca Seven Seas (zanj zahteva njegov ameriški lastnik okrog 120 milijonov evrov), potem

tudi 85,60-metrski Cakewalk ne stane manj, lürssnovega 75,40-metrskega Northern Star prodajajo za 129 milijonov evrov, pa novinca Rossi navi 70-metrške Numptia, smo že na številki 450 milijonov evrov. Kje so ostale »igračke«, kot 65-metrski benettiji, pa ostali feadshipi, perrinijevе jadrnice, pa še mnogi - temu brokerju je za verjeti.

Najbolj prestižni so zagotovo bili lürssnov Northern Star, oceancov Seven Seas in de-recktorjev Cakewalk. Prvi je značilna čarter jahta najvišjega ranga (92.875 evrov na dan). Jahto nam je osebno razkazala Sylke af den Graben, ki skrbi za podobo te legendarne hiše. Vrhunska izdelava in legendarna odličnost pač zahtevata svoje in Lürssen ima prvo mesto med ladjedelnici. Mimogrede, Lürssen je zgradil jahto za savdskega prestolonaslednika (Al Salamah, 139,28 metrov), jahto Larry Ellisona (Rising sun, 138 metrov), jahto Paula Allena (Octopus, 126,18 metrov), pa še mnoge druge. Edini, ki mu je enakovreden, je nizozemski Feadship. To je skupina dveh družin, De Vries in Van Lent, in gradijo sicer nekaj »manjše« jahte po dolžini, toda s pridevnikom, da čim bolj je star feadship, tem dražji je. Oba deviška novinca sta razburjala mnoge. Mnogim je Seven Seas lep in všeč, mnogim pa tudi ne. Enako velja za enakega po dolžini, toda povsem drugačnega zunaj in znotraj. Če je Seven Seas moderen oblikovalski dosežek (Dan Lenard), potem je Cakewalk klasično konservativen (Tim Heywood).

Posebej opažen je bil 50-metrski novinec JoyMe »posodarskega« magnata Zepterja z

zelo neobičajno barvo trupa, moderno notranjo opremo in kot se spodobi za običaje teh krajev - najbolj bučnim sprejemom na jahti. Letos je že drugič mnoge kupce navduševal odprti hedonist Beograjčanov Art of kinetik. Sproščena atmosfera med plovili je kot nalašč za prihod in sprehode vodilnih svetovnih oblikovalcev, pa naj bo to Terence Disdale, ki je oblikoval Abramovičevega Eclipsa (model tega velikana smo vsi občudovali na razstavnem prostoru ladjedelnice Blohm&Voss, vendar samo prvi dan), Tim Heywood, Andrew Winch, Dan Lenard, Tony Castro, Tomasso Spadollini, pa naš znanec Rob Humphreys. Manjkal je trenutno najbolj zaželeni in najbolj zaposleni oblikovalec, Norvežan Espen Øino.

Tudi Made in Slovenija

V tem cirkusu megaluksuza je bilo pravo presenečenje nastop in veljava naših sonarodnjakov. Na prvem mestu je zagotovo Dan Lenard, ki je briljiral s Seven Seasom in z deli pri vodilnem

Lürssnu. Nič manj pomemben ni bil sicer njegov mlajši kolega Jure Bukavec, oblikovalec jahte soraya 46, ki jo skupaj izdeluje slovenski investitorji in je tik pred koncem izdelave. Na ogled so tudi ponudili 70-metrsko jahto, ki je zbudila veliko zanimanja. Še več občudovanja je požel popolnoma novi projekt explorer 55, ki je navdušil nekega kupca in so že potekali intenzivni razgovori z nekimi italijanskimi ladjedelnici. Drugič na sejmu, toda že velikokrat med dobavitelji

notranje opreme je tudi mojster Jože Bobič. Ta družba že 50 let izdeluje pohištvo za mnoge od teh megaleptic. Zadnja mojstrovina je veliko stopnišče za 124,40-metrsko jahto Katara za katarskega emirja. Še ena družba se je hvalila po Monaku. Marmor Hotavlje dobavlja in montira kopalnice za mnoge od teh jaht. Med njihovimi referencami sta tako 85-metrski Alfa Nero, pa tudi 85-metrski Seven Seas za znamenitega režiserja Stevana Spielberga. Tile fantje iz Žirov so pravi mojstri! Še bolj pravi mojstri pa so montažerji iz Poljčan in njihov guru Aleksander, ki, tako mimogrede, omeni imena kot Belissimo, Niki, Phonex 2, Flesh - vse še nedobavljene jahte s podpisom Lürssna. □